

کتابخانه‌های روستایی استان یزد

اشاره:

در شماره‌های گذشته، وضعیت موجود کتابخانه‌های روستایی استانهای اصفهان، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، بوشهر، اردبیل، چال و بختیاری، ایلام، خوزستان، خراسان و زنجان مورد بررسی و کنکاش قرار گرفت و تلاش بر آن است این روند با بررسی کتابخانه‌های روستایی سایر استانها ادامه پیدا کند. در این شماره وضعیت کتابخانه‌های روستایی استان یزد مورد بررسی قرار گرفته، امید آنکه مورد استفاده علاقه‌مندان قرار گیرد.

○ فریبرز جلیلی

مقدمه

استان یزد در بخش مرکزی کشور واقع گردیده و با استانهای اصفهان، فارس، کرمان و خراسان همجوار می‌باشد. این استان دارای ۷۵۰۷۶۹ نفر جمعیت است که ۱۸۶۵۳۶ نفر آنها در قالب ۴۲۳۲۸ خانوار در مناطق روستایی سکونت دارند. همچنین این استان دارای تعداد ۷ شهرستان، ۱۴ بخش، ۱۶ شهر، ۳۹ دهستان و ۱۱۴۶ آبادی می‌باشد.

مجله علمی و پژوهشی / مطالعات فرهنگی

وضعیت کتابخانه‌های روستایی استان:

به استناد آمارها و اطلاعات دریافتی از استان، در پایان سال ۷۹، تعداد کتابخانه‌های روستایی که فعال و دایر بوده و به مخاطبان خود خدمات کتابداری و اطلاع‌رسانی ارائه می‌نمودند بالغ بر ۱۰۶ باب بوده است.

افتتاح و راه‌اندازی اکثر این کتابخانه‌ها با حمایت و پشتیبانی جهاد سازندگی سابق و مشارکت همه جانبه اهالی و روستاییان هر منطقه صورت پذیرفته به نحوی که در برخی گزارشات به توسعه، تبدیل و گسترش زیربنای مفید تعدادی از این کتابخانه‌ها با کاربریهای متعدد از جمله ایجاد فضاهای آموزشی و ترویجی برای تولیدکنندگان و بهره‌برداران روستایی، ایجاد مراکز مشاوره کشاورزی، مددکاری اجتماعی و خدمات فرهنگی و راه‌اندازی

امکان ورزشی (نظیر زمین فوتبال، والیبال و...) و تعداد افراد کتابخوان رتبه اول را در بین سایر استانها کسب کرده است. این امر در روستاهای استان به وضوح مشاهده می‌شود. در جایی که مردم شاید به نان شب نیز محتاج باشند اما از مطالعه و کتابخوانی رویگردان نیستند. ذوق و شوق جوانان و نوجوانان روستایی در روشن نگه داشتن چراغ کتابخانه‌ها، موجب گردیده این مکانها، امن‌ترین، بهترین و در دسترس‌ترین فضاهای تربیتی، آموزشی، فرهنگی و ترویجی برای این قشر توانمند در روستاها باشند. مطلوبیت این‌گونه کتابخانه‌ها در سطح روستاهای استان موجب گردیده تا بانیان خیر و افراد نیکوکار نیز در احداث و راه‌اندازی و اهداء کتاب به آنها از هیچ‌گونه کوششی فروگذار نکرده و حتی همشهریان خود را که در سایر استانها و از جمله در

اشاره شده که غالباً توسط خود مردم و بعضاً با ارائه تسهیلاتی از سوی جهاد همراه بوده است. گفتنی است در بررسی‌های به عمل آمده و مقایسه‌های انجام شده درخصوص وضعیت فرهنگی استان یزد با سایر استانها به لحاظ سطح سواد، میزان مطالعه و تعداد افراد کتابخوان جامعه به نکات جالب توجهی دست می‌یابیم و آن اینکه در مرکز کشور، جایی که بیابانهای بی‌آب و علف و کویر خشک و لم‌یزرع جملگی از فقر زمین و نداری طبیعت می‌گویند اما تلاش و سخت کوشی مردم این بخش از میهن اسلامیمان در مبارزه با جهل و بیسوادی و گرایش به مطالعه و کتابخوانی نشان از فرهیختگی و غنای فرهنگی آنها دارد، به طوری که به اعتبار همین تلاشها، استان یزد از نظر سطح سواد

تهران سکونت دارند به این گونه اعمال خدایسندانه تشویق و ترغیب نمایند. با ملاحظه آمار جمعیت ساکن در روستاهای استان و نسبت تعداد کتابخانه‌های روستایی با آن، به این نکته می‌رسیم که هرچند یک کتابخانه برای ۱۷۵۹ نفر روستایی، شاید رقم خیلی جالبی نباشد اما در مقایسه با سایر استانها عددی مطلوب و امیدوارکننده است. بنابراین اگر روند روبه رشد احداث و راه‌اندازی کتابخانه‌های روستایی در استان به همین شکل ادامه پیدا کند می‌تواند تعداد افراد بیشتری را تحت پوشش قرار داده و تشنگان بیشتری را از کتاب و کتابخوانی سیراب نماید.

مطابق آمارگیری‌های به عمل آمده در پایان سال ۷۹، تعداد کتابهای موجود و دست‌بندی شده در قفسه‌های این کتابخانه‌ها به همراه سایر منابع چاپی مورد استفاده، بالغ بر ۱۷۴۸۹۹ جلد بوده است. شایان ذکر است کتابهای مذکور شامل موضوعات متعددی هستند به طوری که از میان رقم مورد اشاره، ۲۷/۵٪ را کتابهای دینی، مذهبی و عقیدتی تشکیل داده و مابقی یعنی ۲۵/۴٪ را کتابهای داستانی، ادبی و هنری، ۱۸/۶٪ را کتابهای علمی، آموزشی و کمک درسی، ۲۵/۹٪ را کتابهای مربوط به کودکان و نوجوانان و ۲/۳٪ را سایر موضوعات در برمی‌گیرند. با بررسی آمارهای فوق در می‌یابیم که طی سالهای اخیر، کتابهای معتابهی با موضوعات متعدد مورد استفاده به این کتابخانه‌ها ارسال گردیده که تعداد قابل ملاحظه‌ای از آنها از سوی مراکز فرهنگی و جهاد تهیه و به این کانونهای فرهنگی در روستاها اهداء شده‌اند و البته مشاهده می‌شود که طی این سالها هرچند کتابهای دینی و مذهبی به لحاظ تعداد از رقم بالاتری نسبت به سایر کتابها برخوردار هستند، اما در سایر موضوعات، به ویژه کتابهای مربوط به کودکان و نوجوانان و همچنین کتابهای داستانی، ادبی و هنری نیز افزایش قابل توجهی دیده می‌شود.

در این میان تنها می‌توان به کتابهای علمی، آموزشی و کمک درسی اشاره داشت که علیرغم آنکه به نسبت سالهای گذشته طبقات بیشتری از قفسه کتابخانه‌های روستایی را به خود اختصاص داده‌اند اما به دلیل پرمخاطب بودن و کشش بسیار زیاد این گونه کتابها در کتابخانه‌ها که موجبات حضور گسترده‌تر جوانان روستایی و به ویژه داوطلبان شرکت در کنکور سراسری دانشگاهها و آزمونهای مراکز آموزش عالی را پدید می‌آورند، کمبود آنها بیشتر احساس می‌شود.

اخیراً طی یک نیازسنجی که توسط مسئولان ذریبط از اعضای کتابخانه‌های روستایی استان به عمل آمده، مشخص گردیده که ۶۹٪ آنها خواستار کتابهای علمی، آموزشی، پیش‌دانشگاهی، تستها و نکات کنکوری و آزمونهای مراکز آموزش عالی

می‌باشند. پرواضح است با وجود مشکلات عدیده‌ای که در روستاها گریبانگیر این قشر از جامعه روستایی می‌باشد نظیر دوری از شهرها و بالطبع عدم دسترسی به کتابفروشیها و آموزشگاههای معتبر و اساتید مجرب و مشکلات مالی و نظایر اینها، می‌توان انتظار چنین استقبالی را داشت. مبتنی بر آمارهای مآخوذه از این کتابخانه‌ها در پایان سال ۷۹ تعداد افرادی که به صورت داوطلبانه و بدون دریافت هیچگونه حقوق و مزایایی در این مراکز به کار و خدمت مشغول می‌باشند به ۲۶۵ نفر رسیده که به لحاظ جنسیت ۹۹ نفر آنها مؤنث و ۱۶۶ نفر مذکر می‌باشند. همچنین از تعداد یادشده به لحاظ شغلی، ۷۴ نفر معلم بوده و مابقی یعنی ۴۳ نفر محصل، ۴۹ نفر کارمند سایر دواير دولتی، ۳۲ نفر کشاورز، ۱۴ نفر کارگر، ۱۵ نفر در مشاغل آزاد، ۱۰ نفر دانشجو، ۱۷ نفر خانه‌دار و ۱۱ نفر بیکار هستند. ضمن آنکه به لحاظ تحصیلی، ۲۴ نفر دارای مدرک در حد ابتدایی، ۳۳ نفر در حد راهنمایی و سیکل، ۴۷ نفر در حد متوسطه و حوزوی، ۷۱ نفر دارای مدرک دیپلم و ۹۰ نفر دارای مدارک بالاتر از دیپلم می‌باشند.

از آمارهای فوق چنین استنباط می‌شود که با توجه به بالا بودن مدارک تحصیلی اکثر این کتابداران (۶۰٪ دارای مدارک دیپلم و بالاتر می‌باشند) به لحاظ آموزشی می‌توان بر روی آنها سرمایه‌گذاری لازم را به عمل آورد، به این معنی که با برنامه‌ریزی صحیح و درست و مد نظر قرار دادن وقت و مدرک تحصیلی این کتابداران به راه‌اندازی دوره‌های آموزشی کوتاه مدت و احیاناً بلندمدت کتابداری و اطلاع‌رسانی به منظور ارتقاء سطح دانش کتابداری آنها و بهره‌وری مناسب و ارائه خدمات مطلوب‌تر در جهت جذب مخاطبان بیشتر به کتابخانه‌های روستایی و استفاده از روشهای نوین اطلاع‌رسانی مبادرت ورزید.

در همین حال آمارها گویای آن است که در پایان سال ۷۹ تعداد افراد دارای کارت عضویت و اعضای ثابت این کتابخانه‌ها بالغ بر ۲۵۹۷۷ نفر بوده که به لحاظ جنسیت ۱۱۰۸۲ نفر آنها مؤنث و ۱۴۸۹۵ نفر مذکر هستند در واقع ۴۲/۷٪ از اعضای این میان زنان و دختران روستایی و ۵۷/۳٪ از بین مردان و پسران این جامعه‌اند.

نکته جالبی که در این گزارش نهفته است حضور مناسب و گسترده زنان و دختران روستایی در عرصه فعالیتهای اجتماعی در روستاهای استان یزد می‌باشد. در این بررسی مشاهده می‌شود که فاصله تعداد افراد مؤنث عضو کتابخانه‌ها با افراد ذکور بسیار کمتر از گذشته گردیده و این موضوع حاکی از نوعی خودباوری و نیز اعتماد و اعتقاد به خدمات صادقانه و بی‌شائبه‌ای است که در این کتابخانه‌ها ارائه می‌شود و البته این اعتمادسازی بیش از دو دهه به طول انجامیده است.

به اذعان اکثر قریب به اتفاق کارشناسان و مسئولانی که از کتابخانه‌های روستایی این استان بازدید داشته‌اند و در گزارشات خود بدان اشاره کرده‌اند مشارکت و فعالیت زنان و دختران روستایی چه آنها که تحت عنوان کتابدار و مسئول کتابخانه خدمت می‌کردند و چه اعضای این مراکز همگی از مطلوبیت بالایی برخوردار بوده به نحوی که در برخی کتابخانه‌های روستایی استان فعالیتهای جنبی و فوق برنامه بخش خانمها به حدی بوده که برنامه‌های بخش آقایان را تحت الشعاع قرار داده و عملاً ۲/۳ زمان فعالیت کتابخانه را مختص به این قشر از جامعه روستایی کرده است. گفتنی است که تلاش بی‌وقفه و شبانه‌روزی کتابداران زن این کتابخانه در کسب موفقیت‌های اشاره شده بسیار مؤثر بوده است.

مطابق آمارها، چرا کنش اعضای این کتابخانه‌ها در سطح استان متفاوت بوده و بسته به جمعیت و بافت فرهنگی روستاها امکانات، برنامه‌های جنبی و وضعیت فیزیکی کتابخانه‌ها متغییر است به طوری که از حداقل ۷۰ نفر تا حداکثر ۸۰۰ نفر در نوسان می‌باشد. همچنین بررسی وضعیت کمی اعضا در قالب گروههای سنی حکایت از نوعی اختلاف هرمی در تعداد افراد هرگروه سنی دارد به نحوی که در آمار سال ۷۹، تعداد اعضا در گروه سنی زیر ۱۵ سال ۱۲۲۴۹ نفر بوده و در گروههای ۱۵ تا ۲۵ سال، بین ۲۵ تا ۳۵ سال و بیش از ۳۵ سال به ترتیب ۸۲۴۲ نفر، ۴۷۳۶ نفر و ۷۵۰ نفر مشاهده می‌شود. بدین معنا که ۷۸/۸٪ مخاطبان این کتابخانه‌ها را کودکان، نوجوانان و جوانان روستایی تشکیل می‌دهند که این موضوع در عین اینکه مایه امیدواری است، نیازمند تأمل، برنامه‌ریزی مناسب و حمایت‌های لازم به منظور انسجام بخشیدن، سازماندهی و هدایت صحیح این نیروها و استعدادهای بالقوه به سوی هدفدار شدن و نیل به توسعه و پیشرفت در تمامی زمینه‌هاست.

در این میان آمارها، تعداد مراجعه‌کنندگان به این مراکز را در پایان سال ۷۹، به طور متوسط روزانه ۲۶۵۰ نفر نشان می‌دهند، یعنی به طور میانگین در هر روز ۲۵ نفر به کتابخانه روستای محل زندگی خود یا منطقه تحت پوشش آن کتابخانه مراجعه

کرده و از خدمات کتابداری و سایر برنامه‌های ارائه شده در آن بهره‌مند گردیده‌اند گزارشات آماری واصله در ارتباط با وضعیت مالکیت و مکان استقرار هریک از این کتابخانه‌ها بیانگر آن است که در پایان سال ۷۹، تعداد ۳۸ باب کتابخانه دارای مکان مستقل بوده، ۲۵ باب استیجاری، ۲۹ باب در کنار حسینیه‌ها و مساجد و ۱۴ باب در سایر مکانها نظیر پایگاههای بسیج، منازل، مدرسه و... قرار داشته‌اند، ضمن آنکه به لحاظ درجه‌بندی براساس معیارها و ضوابط تعیین شده از سوی کارشناسان کتابخانه‌های عمومی کشور، تعداد ۳۹ باب درجه یک، ۵۱ باب درجه دو و ۱۶ باب درجه سه هستند. بر این اساس نیز زیربنای مفید هریک از این کتابخانه‌ها متفاوت بوده و به دلیل آنکه از طرح تیپ خاصی پیروی نمی‌کنند، اختلاف سطح در آنها مشهود است. در این خصوص می‌توان به کتابخانه روستایی بارچین از توابع شهرستان میبد اشاره کرد که با ۴۵۰ مترمربع مساحت دارای بیشترین و کتابخانه روستایی اتابک از توابع شهرستان صدوق با ۶ مترمربع مساحت کمترین سطح زیربنای مفید را در بین کتابخانه‌های روستایی استان دارا می‌باشند.

همچنین برآوردهای به عمل آمده از میزان و تعداد امکانات و تجهیزات موجود در این مراکز، در پایان سال ۷۹ نشان از آن دارد که مجموعاً تعداد ۶۴۵ عدد قفسه کتاب، ۹۲ عدد میز کتابدار، ۱۰۱ عدد میز مطالعه، ۵۱۲ عدد صندلی، ۳۳ عدد جای مجله و روزنامه و ۲۰ عدد برگه‌دان در کتابخانه‌های روستایی استان وجود داشته و مورد استفاده اعضا و کتابداران این کتابخانه‌ها قرار می‌گیرند.

نکته قابل ذکری که در آمارهای فوق مشهود است اختلاف موجود میان تجهیزات و امکانات این کتابخانه‌ها با تعداد اعضا و کتابداران آنهاست، به طوری که اگر مقایسه نسبی انجام شود مشخص می‌شود که فرضاً به هر ۵۱ نفر عضو این کتابخانه‌ها تنها یک صندلی تعلق می‌گیرد و یا هر ۲۵۷ نفر عضو، یک میز برای مطالعه خواهند داشت، همچنین هر ۳ نفر کتابدار تنها می‌توانند از یک میز اداری جهت ارائه خدمات کتابداری بهره‌مند شوند. بنابراین امکانات موجود به هیچ وجه تکافوی نیاز همه اعضا و کتابداران این کتابخانه‌ها را نمی‌نماید و اغلب این مراکز، مکانی مناسب برای مطالعه به سبک و سیاق کتابخانه‌های عمومی شهری در اختیار ندارند.

به لحاظ میزان ساعت کار روزانه و کار در هفته، آمارهای موجود بیانگر آنند که درهای ۴۲٪ از این کتابخانه‌ها روزانه بین یک تا چهار ساعت، ۳۹٪ از چهار تا شش ساعت، ۱۹٪ بیش از ۶ ساعت و در هفته نیز ۵٪ از یک تا سه روز ۵۷٪ از سه تا پنج روز و ۲۸٪ از پنج تا هفت روز بر روی اعضا و مراجعان باز است.

در ادامه این گزارش با مقایسه اعداد و ارقام

به حدود ۲ برابر رسیده که این رشد در آمارهای مندرج در جدول (د) برای کلیه گروههای سنی عضو کتابخانه‌های روستایی، به ویژه سنین زیر ۱۵ سال کاملاً مشهود می‌باشد.

- براساس بند ۵ از جدول (الف)، آمار متوسط تعداد مراجعه‌کنندگان روزانه به این کتابخانه‌ها در طی سالهای ۷۴ منتهی به ۷۹ نیز به ۳ برابر افزایش یافته که اکثر این مراجعان را قشر جوان و نوجوان روستایی تشکیل می‌دهند.

- براساس آمارهای مندرج در جدول (ه)، وضعیت مکانی این کتابخانه‌ها به لحاظ نوع مالکیت به مراتب بهتر شده و از ثبات و استقلال بیشتری برخوردار گردیده‌اند به طوری که بر آمار تعداد کتابخانه‌های روستایی دارای مکان مستقل و مختص به کتابخانه افزوده شده است.

- براساس آمارهای جداول (و) و (ز) در پایان سال ۷۹ به طور نسبی از تعداد کتابخانه‌هایی که بیش از ۶ ساعت در روز فعالیت داشته‌اند کاسته شده و در عوض بر تعداد کتابخانه‌هایی که در هفته بیش از ۳ روز فعال و دایر می‌باشند افزوده شده است.

- جداول (ح)، (ط) و (ی) که به ترتیب وضعیت شغلی کتابداران روستایی داوطلب و مردمی این کتابخانه‌ها، نوع و تعداد درجه هریک و نیز تعداد امکانات و تجهیزات کتابخانه‌ای موجود و نوع آنها را در کتابخانه‌های روستایی استان یزد و در ماههای پایانی سال ۷۹ نشان می‌دهند، صرفاً به دلیل ارتباط با موضوع مورد بحث و بدون انجام هیچگونه مقایسه‌ای با آمارهای مربوط به سالهای ماقبل آن ترسیم گردیده‌اند.

دریافتی از کتابخانه‌های روستایی استان یزد در یک دوره پنج ساله و با ترسیم جداول و شرح و بسط آنها، تلاش شده، بررسی بعمل آمده درخصوص وضعیت موجود این کتابخانه‌ها به نحو مطلوب‌تری نمایان شود و همانگونه که قبلاً اشاره شد آمارها از منابع ذیربط در آن استان استخراج گردیده است.

شرح جداول

- براساس بند ۱ از جدول (الف)، آمار تعداد کتابخانه‌های روستایی استان در طی سالهای ۷۴ منتهی به ۷۹، معادل ۴۱/۳ درصد افزایش داشته است، ضمن آنکه این تعداد کتابخانه توانسته بیش از ۲۰۰ روستا را تحت پوشش برنامه‌ها و فعالیتهای فرهنگی، ترویجی و اطلاع‌رسانی خود قرار دهد.

- براساس بند ۲ از جدول (الف)، آمار تعداد کتابهای موجود در این کتابخانه‌ها در پایان سال ۷۹ نسبت به ۷۴ بیش از ۲ برابر شده که این مطلب در جدول (ب) برای کلیه موضوعات مورد استفاده در این کتابخانه‌ها، به ویژه کودکان و نوجوانان (با بیش از ۳ برابر رشد) کاملاً مشهود بوده و در عین حال آمار تعداد کتابهای دینی، مذهبی و عقیدتی در بین کتابهای موجود از رقم بالاتری برخوردار است.

- براساس بند ۳ از جدول (الف)، آمار تعداد کتابداران شاغل در این کتابخانه‌ها در طی سالهای ۷۴ تا پایان ۷۹ با رشد ۱۹۴ درصدی به حدود ۳ برابر افزایش یافته و مطابق آمارهای جدول (ج)، سطح مدارک تحصیلی این کتابداران در خلال سالهای یادشده از ارتقاء و پیشرفت قابل ملاحظه‌ای برخوردار بوده است.

- براساس بند ۴ از جدول (الف)، آمار تعداد اعضا این کتابخانه‌ها در پایان سال ۷۹ نسبت به ۷۴

الف - جدول مقایسه آمار و اطلاعات کلی کتابخانه‌های روستایی استان
به تفکیک در سالهای ۷۴ و ۷۹

ردیف	موضوع		سال
	۱۳۷۹	۱۳۷۴	
۱	تعداد کتابخانه		۱۰۶ / ۷۵
۲	تعداد کتاب		۱۷۴۸۹۹ / ۸۲۳۵۵
۳	تعداد کتابدار به		۹۹ / ۱۵
	تفکیک جنس		مذکر / ۷۵
۴	تعداد اعضا به		۱۱۰۸۲ / ۵۶۹۸
	تفکیک جنس		مذکر / ۹۲۳۱
۵	متوسط تعداد مراجعه‌کنندگان (روزانه)		۲۶۵۰ / ۸۷۴

ب - جدول مقایسه آماری تعداد کتاب‌های موجود در قفسه کتابخانه‌های روستایی استان به تفکیک موضوعات در سال‌های ۷۴ و ۷۹

سال	تعداد کتاب بر حسب موضوع					
	عقیدتی و مذهبی	داستانی، ادبی و هنری	علمی، آموزشی و کمک درسی	کودکان و نوجوانان	سایر موارد	جمع کل
۱۳۷۴	۳۶۰۸۳	۱۴۷۲۷	۹۸۵۶	۱۳۷۴۸	۷۹۴۱	۸۳۳۵۵
۱۳۷۹	۴۸۳۵۰	۴۴۴۵۹	۳۲۶۷۱	۴۵۳۲۴	۴۱۹۵	۱۷۴۸۹۹

ج - جدول مقایسه آماری وضعیت تحصیلی کتابداران کتابخانه‌های روستایی استان به تفکیک نوع مدرک در سال‌های ۷۴ و ۷۹

سال	تعداد کتابداران بر حسب نوع مدرک					
	ابتدایی	دانشنامه‌ای	متوسطه و حوزوی	دیپلم	بالتر	جمع کل
۱۳۷۴	۱۰	۱۱	۲۵	۲۹	۱۵	۹۰
۱۳۷۹	۲۴	۳۳	۴۷	۷۱	۹۰	۲۶۵

۴- جدول شماره ۱۱: آمار و احصای نشریات علمی و فنی در استان در سال‌های ۷۶ و ۷۹

سال	تعداد نشریات علمی و فنی	کتاب	مقاله	کتابچه	مجموعه
۷۶	۱۳۷۸	۲۲۷	۱۰۲۱	۱۰۰	۲۳۹
۷۹	۱۳۷۸	۲۲۷	۱۰۲۱	۱۰۰	۲۳۹

۵- جدول شماره ۱۲: آمار و احصای نشریات علمی و فنی در استان در سال‌های ۷۶ و ۷۹

سال	تعداد نشریات علمی و فنی	کتاب	مقاله	کتابچه	مجموعه
۷۶	۱۳۷۸	۲۲۷	۱۰۲۱	۱۰۰	۲۳۹
۷۹	۱۳۷۸	۲۲۷	۱۰۲۱	۱۰۰	۲۳۹

۶- جدول شماره ۱۳: آمار و احصای نشریات علمی و فنی در استان در سال‌های ۷۶ و ۷۹

سال	تعداد نشریات علمی و فنی	کتاب	مقاله	کتابچه	مجموعه
۷۶	۱۳۷۸	۲۲۷	۱۰۲۱	۱۰۰	۲۳۹
۷۹	۱۳۷۸	۲۲۷	۱۰۲۱	۱۰۰	۲۳۹

۷- جدول شماره ۱۴: آمار و احصای نشریات علمی و فنی در استان در سال‌های ۷۶ و ۷۹

سال	تعداد نشریات علمی و فنی	کتاب	مقاله	کتابچه	مجموعه
۷۶	۱۳۷۸	۲۲۷	۱۰۲۱	۱۰۰	۲۳۹
۷۹	۱۳۷۸	۲۲۷	۱۰۲۱	۱۰۰	۲۳۹

۸- جدول شماره ۱۵: آمار و احصای نشریات علمی و فنی در استان در سال ۷۸

سال	تعداد نشریات علمی و فنی	کتاب	مقاله	کتابچه	مجموعه
۷۸	۱۳۷۸	۲۲۷	۱۰۲۱	۱۰۰	۲۳۹

۹- جدول شماره ۱۶: آمار و احصای نشریات علمی و فنی در استان در سال ۷۹

۱۰- جدول شماره ۱۷: آمار و احصای نشریات علمی و فنی در استان در سال ۷۹

۱۱- جدول شماره ۱۸: آمار و احصای نشریات علمی و فنی در استان در سال ۷۹

نوع درجه	تعداد
درجه یک	۳۹
درجه دو	۵۱
درجه سه	۱۶
جمع	۱۰۶

۱۲- جدول شماره ۱۹: آمار و احصای نشریات علمی و فنی در استان در سال ۷۹

۱۳- جدول شماره ۲۰: آمار و احصای نشریات علمی و فنی در استان در سال ۷۹

نوع درجه	تعداد
درجه یک	۳۹
درجه دو	۵۱
درجه سه	۱۶
جمع	۱۰۶